

Euskal Herrian euskara hutsean argitaratzen diren zenbait aldizkari.

ANDER GILLENEA

JAURLARITZAREN ERANTZUNAREN ZAIN DIRA JAKIN ETA ELHUYAR ARGITALPENAK ERE

Kezkatuta daude toki aldizkariak dirulaguntzen berri ez dutelako

Herri aldizkariak iraila bukaera arte ez dute jakingo zein dirulaguntza jasoko duten Jaurlaritzako Kultura sailetik, eta horrek, ezinegon sortu du. *Jakin* eta *Elhuyar*-ek ere orduan jakingo dute zer diru jasoko duten.

Jon Abril / Donostia

EUSKO JAURLARITZAK herenegun eman zuen jakitera 1997an euskarazko prentsari bideratuko dizkion dirulaguntzak. Oraindik, hala ere, badaude zehaztu gabe geratu diren zenbait dirulaguntza. Hala, *Jakin* eta *Elhuyar* aldizkariak jasoko duten dirua, eta herri aldizkariak egingo zaien banaketa erabaki gabe daude. Iraila bukaera eman dezake Jaurlaritzako Kultura sailaren dirulaguntzen berri, baina aurretik, diputazioek eta lekuan lekuko udalek zein dirulaguntza emango dituzten zehaztea eskatzen du Jaurlaritzak. Euskara taldeak eta herri aldizkariak biltzen dituen Euskara Elkartearen Topaguneak «ezjakintasuna» nagusi dela nabarmendu du, «berri ere, urte amaieran aldizkari bakoitzak izango duen dirulaguntza zein den jakin gabe» baitaude.

Eusko Jaurlaritzak kaleratutako dekretuan, dirulaguntza jaso nahi zuten herri aldizkariak bi administrazioetatik laguntzak eduki behar zituztela ageri zen. Dirulaguntza hori, gainera, ez da bi administrazio horietako txiki baina handiagoa izango. Euskara Elkartearen Topagunetik dekretu horrek duen arriskua nabarmendu du Amaia Anterok: «Aldizkari batzuentzat, eta Bizkaiko kasuan nabarmenki,

aldizkari askoren etorkizuna zalantzan jartzen du, baldin eta neurri berri hori aplikatzen bada». Bizkaiko aldizkari bakan batzuek baino ez dute lurralde horretako Foru Aldundiaren laguntzarik jasotzen, eta horrek automatikoki Eusko Jaurlaritzaren dirulaguntzetara sarbiderik ez edukitzea ekartzen du. Zenbait aldizkariaren «egoera kezagarria da» Anteroren iritziz, eta «egunak kontatuak» dituztela adierazi du.

Topagunetik egoera hori hobetzeko ahaleginetan ari dira, herri aldizkariaren etorkizuna ziurtatzearren. Horretarako, bai aldizkariak, bai Topaguneak berak, sektorearen barne diagnosi bat egiteari ekin diote, hutsuneak,

beharrianak eta erronka berriak zein diren aztertuz, eta administrazioari erantzukizun bat eskatuz. Dirulaguntzak emateko moduak urte amaiera arte ez die jakinarazten aldizkariak urte hortarako izango duten dirua.

‘Elhuyar’ eta ‘Jakin’ erantzunaren zain • E motako dirulaguntzak (herri eta tokian tokiko aldizkariak dagokiena) dira zehazteko falta diren bakarrak, baina argitu gabe dago oraindik *Jakinek* eta *Elhuyarek* zenbat jasoko duten. Berez, D motako dirulaguntzen taldean sartu behar dira aldizkari hauek. Euskararen esparru geografikoko orotariko aldizkariak biltzen dira azpisail

honetan. Jaurlaritzak 20 milioi pezetako (900.000 libera) dirulaguntzak aurrakusiak ditu mota honetako aldizkariarentzat. Horietatik 13,8 milioi pezeta (550.000 libera) banatu dira, *Elhuyar* eta *Jakin*entzat 6,2 milioi pezeta (250.000 libera) geratuko lirateke bera. *Elhuyarek* iaz 6.225.835 pezeta jaso zituen, eta *Jakinek* 5.366.285.

Honetatik guztia, bi aldizkari hauei bideraturiko dirulaguntzak nabarmenki murriztu direla ondorioztatzen da. Inaki Irazabalbeitia *Elhuyar*@n18:eko kideak EGUNKARIARI adierazi dionez, «E motako dirulaguntzetatik herri aldizkari askok nola ezingo duten dirurik jaso, soberakin hori *Jakin* eta *Elhuyaren* artean banatuko dutela azaldu zigun Jaurlaritzak».

Eusko Jaurlaritzaren jarrera salatu du Irazabalbeitiak, «zenbat jasoko dugun iraila bukaera arte ez delako jakingo». Era berean, bi gauza ez direla aintzat hartzen aipatu du *Elhuyar Zientzia Elkarte*ko lehendakariak, «batetik, tradizioa, eta bestetik, bi aldizkari hauek euskal kulturaren garapenean duten lekua». Inaki Irazabalbeitiak, «euskal kulturari behar dituen diruak emateko» deia egin zuen, eta «diru gehiago banatzeko boron-daterik ez badago, beste parametro batzuk erabili behar» direla aldarrikatu du. X

Aizu!-k errekurritu egingo du erabakia

AIZU! aldizkaria, AEK-k euskara ikasten ari direnentzat kaleratzen duen hilabetekaria Jaurlaritzaren dirulaguntzetatik baztertua izan da. Jaurlaritzak laguntzarik ez ematearen arrazoia, material didaktikotzat jo duela da. 1995ean 3.342.300 pezeta (130.000 libera inguru) jaso zituen *Aizu!* Jaurlaritzatik, eta iaz, 3.176.000 pezeta.

Itziar Egibar Aizuko kideak, «erabakia errekurritu egingo

duela jakinarazi zuen, «baldintza guztiak betetzen ditugu eta». Material didaktikotzat jotzerakoan, Jaurlaritzako beste sail batetik jasotzeko aukera egon zitekeen, baina AEK-koek ez dute beste eskaririk egin. «Laguntza Kultura sailetik jaso behar dugula iruditzen zaigu, aurreko urteetan ere hala jaso dugu, eta ez dugu arrazoirik ikusten jasotzen ez jarraitzeko», argitu du Egibarrek.

EHuko Udako Ikastaroak

«Irrati lokalen etorkizuna ona da, jendeak gertukotasuna eskatzen du eta»

Jaime Otamendi
kazetariak irratia
orain eta etorkizuna
aztertu zituen atzo

Iban Arregi / Donostia

HERRITARRAK, orohar, gertuko informazioa gogoko du; herriko gertaera eta nondik norakoak ezagutu nahi izaten ditu. Jaime Otamendik Euskadi Irratiako kazetariak, ildo horretatik, irratia lokalen etorkizun «txaropentsua» iragarri zuen atzo eskaini zuen hitzaldian. «Irratian lan egin nahi duten ikasleek irratia kate horietan dute lana aurkitzeko aukera egokia», gaineratu zuen kazetariak. Euskal kazetariaren *Irrati esperientzia berria* hitzaldiarekin eman zitzaizaien etorkizuneko ikusentzuteko kazetariak buruzko ikastaroak.

Gaur egun informazio eta komunikazio arloa globalizatzen ari dela jakin badakien arren, horrek irratia lokalen jarduna ez duela itzaliko azaldu zuen. Era horretako irratia kate txikiak, baina, joera arriskutsu bat ekidin behar dutela jakinarazi zuen: «Irrati lokal batzuk irratia handiak kopiatzen saiatzen dira, baina hori ezinezkoa da, ez dutelako haien bitartekorik». Zentzu horretan, irratia lokalek beste-lako informazioa eskaini behar dutela azaldu zuen, alegia, «entzulearekiko gertuko programak eta berriak». Otamendik esan zuenez, «herriko Udalaren erabakiak, inguruko gertaerak... kontatzen badiu, arlo horietan irratia handi batek ez dio irratia lokalari itzallik egingo».

Jaime Otamendik aurrekoa azaltzeko futbola erabili zuen adibide gisa: «Irrati lokal bategi, lehen mailako partidua bat emititu beharrean, herriko taldearena emititu dezake; horrek interes handia piztu dezake herritarrengan. Espesializazioa landu behar da irratia lokalean; era horretan, perspektiba eta etorkizun handia duela iruditzen zaio».

Kazetariak, irratian komunikazioak duen garrantzia ere hitz egin zuen atzoko jardunaldian. Haren hitzetan, ildo horretatik, «orohar ez da kontuan hartzen komunikazioak duen garrantzia». Kazetari asko eta asko testuak irakurtzera mugatzen direla esan zuen, «eta irratia ez da irakurtzea, gertaera kontatzea baizik». Irratian lan egiten duten profesionalak gai hori aintzat hartu beharko luketela uste du Otamendik, «gaur egun lanean diharduten asko ez baitira irakurri gabe gertaera bat kontatzeko gai». X